

ENERGIE VOOR BONAIRE

De kwartaalnieuwsbrief van BBT

IN DEZE EDITIE:

**KUNST ALS SPIEGEL VOOR
KLIMAATVERANDERING**

**KRACHTEN BUNDELEN VOOR
NIEUWE TERMINAL OP BONAIRE**

**NIEUWE BRANDSTOFTERMINAL
KRIJGT VORM: MEERDERE
BEDRIJVEN DINGEN MEE IN
AANBESTEDING**

**BBT STREEFT NAAR
HERNIEUWBARE
ENERGIEVOORZIENING MET
NIEUW WIND- EN ZONNEPARK**

**RADIO INTERVIEW MET
PROJECTDIRECTEUR
CHONKY DE LANNOY**

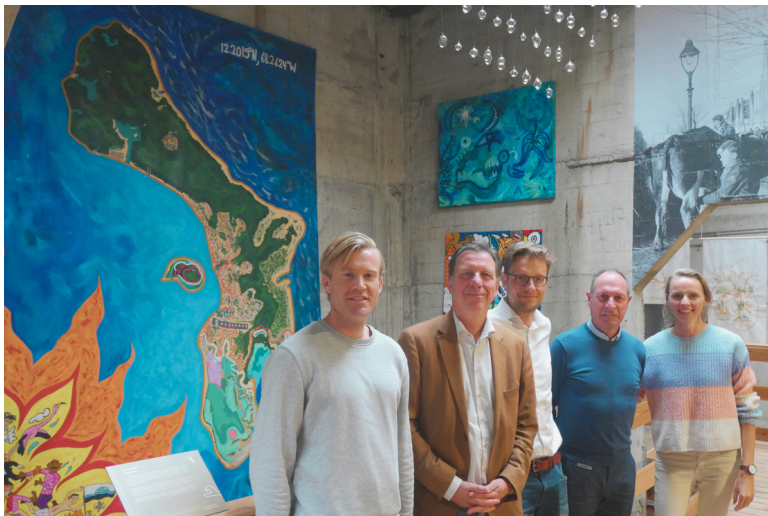
BBT werkt aan veilige en moderne brandstofvoorzieningen en de transitie naar meer duurzame energie voor Bonaire. Met deze nieuwsbrief houdt BBT stakeholders en geïnteresseerden op de hoogte van de voortgang van haar projecten en werkzaamheden.

Kunst als spiegel voor klimaatverandering: BBT bezoekt tentoonstelling in Watersnoodmuseum

Afgelopen 2 oktober presenteerden kunstenaars uit Bonaire Ghislaine Monte, Marieke Knol en Dillon Rannou inspirerende werken in het Watersnoodmuseum in Ouwerkerk, in Zeeland. De kunstwerken verbeelden uitdagingen rond klimaatverandering en de stijgende zeespiegel. Het BBT-team (voor zover in Nederland) was aanwezig om deze presentatie bij te wonen en om vanuit een nieuw perspectief meer te leren over deze problematiek.

De aanwezigen, voornamelijk Zeeuwen en Bonairianen, keken eerst samen naar de documentaire *Poder di Awa*, over hoe mensen op Bonaire leven met de schoonheid én de dreiging van omringend water. Verschillende lokale positieve initiatieven werden hierin uitgelicht, zoals het aanplanten van mangrove en recyclen van aangespoeld plastic.

Aansluitend gaf klimaatwetenschapper Elco Koks een presentatie over de impact van de zeespiegelstijging voor Bonaire en mogelijkheden om dit zoveel mogelijk tegen te gaan. Tot slot gaven de drie kunstenaars een korte presentatie over de totstandkoming van hun werk.

Emiel, Cees, Bas, Walter en Gerjanne bij het kunstwerk van Dillan Rannou

Doordat Zeeland en Bonaire allebei uitdagingen kennen rond water- en klimaatproblemen, ontstonden interessante discussies vanuit een positie van begrip en gelijkwaardigheid. De kunstwerken bieden ruimte om vanuit een alternatieve invalshoek het gesprek met elkaar aan te gaan en zetten aan tot reflectie.

Kijk de presentaties terug via [deze link](#).

Krachten bundelen voor nieuwe terminal op Bonaire

Tijdens haar laatste bezoek aan Bonaire heeft BBT constructieve gesprekken gevoerd met onder anderen gedeputeerden Anjelica Cicilia en Clark Abraham, evenals met de overheids-N.V. Oil Trading Bonaire.

BBT is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de nieuwe brandstofterminal. Een deel van de bestaande lokale infrastructuur zal daarbij worden geïntegreerd. Om de overgang soepel te laten verlopen, worden gesprekken gevoerd over de verdeling van taken en verantwoordelijkheden, zowel voor de huidige fase als voor de toekomst.

De samenwerking tussen BBT en lokale organisaties benadrukt het belang van gezamenlijke inspanningen van het Openbaar Lichaam Bonaire en de Nederlandse overheid, met als doel om een duurzame en veilige brandstofvoorziening voor het eiland te realiseren.

Besprekingen met Oil Trading Bonaire, BBT en adviseurs, afgelopen oktober op Bonaire

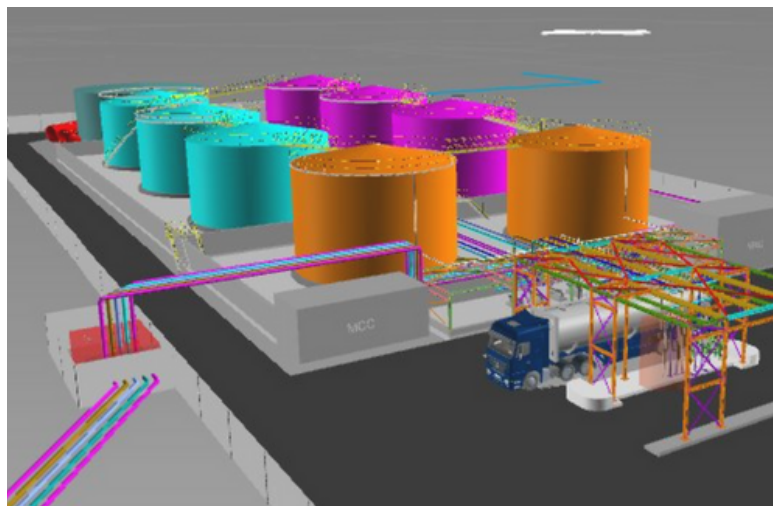

Nieuwe Brandstofterminal krijgt vorm: Meerdere bedrijven dingen mee in aanbesteding

Er zijn meerdere inschrijvingen binnengekomen voor de aanbesteding van de nieuwe terminal. Momenteel worden de inschrijvingen beoordeeld aan de hand van vooraf vastgestelde criteria. De selectie van de winnende bieder wordt verwacht tegen het einde van dit jaar.

De aanbesteding staat open voor bedrijven met ervaring in het detailontwerp en de bouw van moderne brandstofterminals. In de selectieprocedure wordt uitgebreid aandacht besteed aan veiligheidsmaatregelen en duurzaamheidsaspecten. Inschrijvende partijen worden aangemoedigd om zo veel mogelijk samen te werken met lokale bedrijven.

Een nieuwe terminal voor brandstoffen voor lokaal gebruik, vliegverkeer en lokale energieopwekking is noodzakelijk, gezien de bestaande opslaglocaties verouderd zijn. Dit brengt risico's met zich mee voor mens, dier en milieu. Ondanks de zondermeer noodzakelijke investeringen in hernieuwbare energie, blijft er behoefte aan veilige opslag voor brandstoffen. In de toekomst kunnen ook biobrandstoffen worden opgeslagen in de terminal.

Een basis design van de nieuwe terminal met 8 tanks van ong. 1000 m³

Het huidige windpark bij Morotin

BBT streeft naar hernieuwbare energievoorziening met nieuw wind- en zonnepark

BBT werkt, naast de veilige opslag van brandstoffen, aan een meer diverse en duurzame energie-infrastructuur voor Bonaire. Zo wil BBT voor 50% participeren in een nieuw windpark, dat wordt ontwikkeld door ContourGlobal Bonaire. Dit grote project moet niet alleen de groeiende energiebehoefte op Bonaire ondersteunen, maar ook de afhankelijkheid van brandstoffen verminderen.

Het geplande windpark, dat hoogstwaarschijnlijk gerealiseerd zal worden op de locatie van het huidige windpark, zal de productiecapaciteit flink verhogen.

Het doel is om het nieuwe park eind 2026 operationeel te hebben. Zodra het windpark functioneert, zal het in staat zijn een aanzienlijk deel van de elektriciteitsvraag van Bonaire op te vangen.

De realisatie van het project brengt logistieke uitdagingen met zich mee rondom het vervoer van de grote windturbines naar Bonaire. Dit vraagt om nauwkeurige samenwerking en grondige voorbereiding. Hier wordt achter de schermen hard aan gewerkt. Tegelijkertijd wordt er gewerkt aan het verkrijgen van de benodigde vergunningen.

Naast het windmolenpark heeft BBT de intentie om te participeren in de aanleg van een tweede zonnepark. Dit zonnepanelenpark moet verder bijdragen aan een stabiele energievoorziening, met name in periodes waarin de windkracht beperkt is.

Het BBT team is gemotiveerd om zo snel mogelijk resultaat te boeken. CEO Walter Wattenberg benadrukt het belang van deze projecten: *“Bonaire groeit snel en heeft steeds meer energie nodig. Tegelijkertijd moet de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen zo veel mogelijk afgebouwd worden. Er zijn dus grote stappen nodig op het gebied van hernieuwbare energie.”*

Radio interview met projectdirecteur Chonky De Lannoy

BBT wil graag inwoners van Bonaire op de hoogte houden over haar werkzaamheden. Onlangs was projectdirecteur Marcelino "Chonky" De Lannoy te gast in het radio-programma *Bon Dia Boneiru* op Bon FM.

In gesprek met presentator Bubui Cecilia besprak Chonky onder andere de noodzaak van de nieuwe brandstofterminal en het belang samenwerking om uitbreiding en verduurzaming van de energievoorziening op Bonaire te realiseren. Het programma, in Papiamentu, is terug te luisteren via **deze [LINK](#)**.

BBT Projectdirecteur Chonky te gast bij Bon FM

info@bbtbonaire.com
www.bbtbonaire.com

Wilt u toegevoegd worden aan onze mailinglijst en elk kwartaal onze nieuwsbrief ontvangen, of heeft u vragen naar aanleiding van de nieuwsbrief? Neem dan contact met ons op.